

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 41479/ /2008. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, zalaegerszegi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 87/2009. (IV. 8.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panasznak a személyes szabadsághoz való jog sérelme tekintetében

helyt adok,

az emberi méltósághoz való jog sérelme tekintetében pedig a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) és (2) bekezdéseire, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól. A keresetlevelet jelen határozat közlésétől számított harminc napon belül, hatóságomon keresztül lehet benyújtani a Fővárosi Bírósághoz a Ket. 109. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése alapján.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Zala Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Zalaegerszegi Rendőrkapitányság vezetője
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos 2008. november 15-én a zalaegerszegi Stadionban rendezett futball mérkőzésre tartott. A stadion bejáratánál, attól kb. 30 méterre álló rendőrsorfallal tagja felhívta a figyelmét arra, hogy a kezében lévő dobozos sört ne vigye be a stadionba, továbbá tájékoztatta arról, hogy közterületen tilos az alkoholfogyasztás. Panaszos erre azt válaszolta, hogy majd ha megitta, leteszi a sörös dobozt, és közölte, hogy ő úgy tudja, hogy a stadion területén lehet sört vásárolni. Ezt követően a rendőr a „törvény nevében!” felszólította, hogy igazolja magát. Az intézkedésnek panaszos ellenállt, a rendőr felszólításának nem tett eleget, ezért az intézkedő rendőr testi kényszert alkalmazott, kezeit hátra bilincselte és a Zalaegerszegi Rendőrkapitányságra előállította. Az előállítás során a panaszos nyolc napon belüli sérülést szenvedett (jobb kezén 0,5 cm nagyságú kék folt), ezért orvosi ellátásáról intézkedtek.

Panaszos előállítása 17.20 órától 22.20 óráig tartott. Szabadon bocsátásakor e tény az előállításról szóló jelentésben, valamint a fogdanaplóban az eljáró rendőrök rögzítették, az erről szóló igazolást kiállították és panaszosnak átadták.

A fenti rendőri intézkedés kapcsán panaszt nyújtott be a Zalaegerszegi Rendőrkapitányságon, melyben kérte, hogy panaszát a Független Rendészeti Panasztestület által folytatott vizsgálatot követően az országos rendőrfőkapitány bírálja el. Panaszában előadta, hogy szándékában állt, hogy igazolja magát, eleget akart tenni a felszólításnak, de a rendőr ezt nem várta meg, hanem egy rendőrségi furgonhoz vezette, ahol megbilincselte. A panaszos állítása szerint többször is szólt, hogy szeretné magát igazolni, de ezt a rendőrök nem vették figyelembe, előállították.

Panaszában a rendőri intézkedés kapcsán kifogásolta azt, hogy:

- megbilincselték;
- elvették a személyi igazolványát;
- kikapcsoltatták a mobiltelefonját;
- bevitték egy zárkába;
- 5 órát töltött az előállító helyiségben.

A panasz az öt óra időtartamú előállítás vonatkozásában – amellyel kapcsolatban a Panasztestület a személyes szabadsághoz való jog súlyos sérelmét megállapította – megalapozott, ugyanakkor az emberi méltósághoz való jog vonatkozásában a panasz – az alábbiakban részletezett indokok alapján – megalapozatlan.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló iratok alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

A Rtv. 30. §-a, valamint 44. §-a alapján¹ 2008. november 15. 15.00 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2008. november 15-én 24.00 óráig Zalaegerszeg közigazgatási területén

---

¹ **30. § (1)** A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

fokozott ellenőrzést, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást rendelt el a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság vezetője. Az intézkedés indoka a ZTE FC - Szombathelyi Haladás NB I-es labdarúgó mérkőzés volt, továbbá a korábbi mérkőzések tapasztalatai, a két csapat szurkolótáborának előrelátható jogellenes magatartása.

Panaszos a mérkőzés előtt – a rendőr megítélése szerint – szemmel láthatóan ittas állapotban, kezében egy sörös dobozzal jelent meg a Stadion bejáratánál. Az ott tartózkodó rendőr többszöri felszólítása ellenére a sörös dobozt nem dobta a kijelölt gyűjtőhelyre, ezt követően nem igazolta magát, a jogszerű rendőri intézkedésnek ellenszegült. Megtagadta a személyi igazolványa átadását, a ruházata átvizsgálásának ellenállt. Az intézkedés alatt végig hangosan szitkozódott, agresszív magatartást tanúsított.

Panaszos személyi igazolványa a Zalaegerszegi Rendőrkapitányságra történő előállítás során végrehajtott ruházat átvizsgálást követően előkerült, így adatait sikerült megállapítani.

Panaszos szabadon bocsátása 22.20 órakor megtörtént.

Az előállított személyekre vonatkozó jogokról és kötelezettségekről, és az előállító helyiség rendjéről szóló nyomtatvány kitöltése megtörtént, az igazolást az előállítás időtartamáról a panaszos átvette.

Az előállítás az Rtv. 29. § (1) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, valamint a 33. § (2) bekezdés a/ pontja, továbbá a 62/2007. (XII. 23) IRM rendelet a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 47. §-a² alapján történt.

Az előállítás, valamint a kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazása a Rtv. 47. §-a (testi kényszer) és a 48. § d/ pontja (ellenszegülés megtörése érdekében bilincs alkalmazása) alapján³ jogszerű és szakszerű volt.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

² Rtv. 29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát meg kell állapítania. Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosság igazolására elsősorban a személyi igazolvány szolgál, elfogadható továbbá minden olyan okmány, amelyből az igazoltatott kiléte hitelt érdemlően megállapítható. A rendőr az általa ismert vagy más jelen lévő ismert kilétű személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

Rtv. 31. § (1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

Rtv. 33. § (2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;

Rendőrség Szolgálati Szabályzata 47. § Az előállítás az előállított személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetőleg előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

³ (2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;

47. § A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A rendőri intézkedésben részt vevő három rendőr az esetről készült, valamint az azt kiegészítő rendőri jelentésükben egybehangzóan a következőket nyilatkozták. Panaszos a fokozott ellenőrzés keretében igazoltatták, mivel viselkedése, valamint az a körülmény, hogy szemmel láthatóan erősen ittas állapotban volt és a kezében egy dobozos sört tartott indokolta az intézkedés kezdeményezését. Az intézkedő rendőr panaszosnak köszönt, majd közölte, hogy igazoltatás céljából adja át a személyi igazolványát. E felszólításra azt a választ adta, hogy először megissza a sörét, a rendőrök hagyják őt békén. Ekkor az intézkedő rendőr a törvény nevében ismét igazolásra szólította fel, aminek panaszos nem tett eleget. Ezt követően a rendőr részéről elhangzott az ismételt felszólítás, valamint a figyelmeztetés arra vonatkozóan, hogy amennyiben a felszólításnak nem tesz eleget, kényszerítő eszközt fog a rendőrség vele szemben alkalmazni. Panaszos erre közölte, hogy a sörét akkor issza meg amikor akarja, és továbbra sem igazolta magát. Ismételt felszólítás elhangzását követően panaszos a kezeivel hadonászott és elindult a Stadion irányába, ki akarta vonni magát az intézkedés alól. Ekkor került sor a testi kényszer és a bilincs alkalmazására. Panaszos az intézkedés alatt végig agresszív magatartást tanúsított.

Az előállítást megelőzően alkalmazott testi kényszer, valamint bilincs az adott helyzetben a rendőri intézkedés eredményessége szempontjából szükséges és arányos volt. A rendőrök jogszerűen és szakszerűen hajtották végre az igazoltatást, majd az előállítást.

A kifogásolt rendőri intézkedés alapján a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen. A szabálysértési eljárás során a hatóság 2008. december 9-én határozatot hozott, a panaszost 15.000.- Ft pénzbírság megfizetésére kötelezte. A határozat jogerős.

Az előállítás időtartama – melynek mértékét az Rtv. 33. § (3) bekezdése⁴ szabályozza – 17.20 órától 22.20 óráig tartott. Ebben az esetben az előállítás célja a személyazonosság igazolása volt. Miután erről a hatóság megbizonyosodott, haladéktalanul intézkednie kellett volna a szabadon bocsátásról, amit nem tett meg, ezért ezzel kapcsolatban a panasz megalapozott.

A Zalaegerszegi Rendőrkapitányság vezetőjének álláspontja szerint az előállítás időtartamának indokoltságát az adta, hogy megalapozottan tartani lehetett attól, hogy a panaszos a korábbi magatartását folytatja, a mérkőzés biztosításának rendjét megzavarja. Ezen túlmenően indokként jelölte meg azt a körülményt is, hogy a panaszos előállítása, orvosi vizsgálata, az elhúzó mérkőzésbiztosítás (a nyolcezeres tömeg eloszlásának időigénye) együttesen eredményezték azt, hogy csak a mérkőzés végén történt meg a panaszos szabadon bocsátása.

A fenti eseménysor kapcsán ezt az álláspontot nem tartom megalapozottnak, mert panaszosnak sem az előállítása közbeni viselkedése – vagy a korábban vele kapcsolatos tapasztalatok – sem pedig az egyéb körülmények nem utaltak arra, hogy a mérkőzés ideje alatt a stadionban rendbontást fog kezdeményezni, vagy abban részt kíván venni. Egyébiránt a

---

48. § A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy d) ellenszegülésének megtörésére.

⁴ Rtv.33. § (3) A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

panaszos ellen indított szabálysértési eljárás sem „rendzavarás”⁵ szabálysértés elkövetése miatt indult. Ezen indokok nem igazolják, és nem támasztják alá az előállítás öt órás időtartamát. Az előállítás célja a személyazonosság igazolása volt, ennek megállapítása után haladéktalanul szabadon kellett volna bocsátani. Az adminisztráció időigénye, valamint a személyi állomány hiánya miatt az állampolgárt nem érheti hátrány és ez nem lehet indoka a szükséges időt meghaladó személyes szabadság korlátozásának. Megfelelő és hatékony munkaszervezéssel, kellő körültekintéssel a rendőri vezetőtől elvárható lett volna, hogy intézkedik arról, hogy az előállítás csak a szükséges mértékig tartson.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

III.

A Független Rendészeti Panasztestület a rendelkezésére bocsátott iratok alapján arra a megállapításra jutott, hogy „*a panaszos megbilincselése indokolatlan volt*”. A Panasztestület álláspontja szerint a Rtv.-ben taxatív felsorolt feltételek egyike sem állt fenn, ezért véleményük szerint a „*panaszos megbilincselése jogszerűtlenül és indokolatlanul történt*”

Álláspontom szerint a Rtv. 48. § d/ pontja szerinti feltétel – a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy ellenszegülésének megtörésére – az intézkedő rendőrök által tett jelentések, valamint egyéb az ügyre vonatkozó iratok alapján fennállt. Egybehangzó nyilatkozatuk rendelkezésre áll, mely szerint panaszos ellenszegült a rendőri intézkedésnek. Személyi igazolványát nem adta át, a ruházat átvizsgálást agresszív magatartásával akadályozta.

Az intézkedő rendőrök a személyazonosság megállapítása céljából a Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdésében⁶ előírtaknak megfelelően felléptek a panaszossal szemben. A rendőri felszólításnak – amit az intézkedő rendőr többször megismételt – a panaszos nem tett eleget, ezért a rendőr figyelmeztette a Szolgálati Szabályzat 4. § (3) bekezdésében⁷ előírtak alapján arra, hogy szigorúbban fog fellépni. Ezt követően történt meg a testi kényszer és a bilincs alkalmazása.

A személyes szabadsághoz való jog sérelme tekintetében a panasznak helyt adok. Ezen alapjogsérelem megvalósulása kapcsán a lefolytatott vizsgálat az alábbiakat állapította meg.

Az előállítás kezdő időpontja 2008. november 15. 17.20 óra volt. A Zalaegerszegi Rendőrkapitányságon a panaszos a személyi igazolványát az intézkedő rendőrnek átadta, és

---

⁵ 1999. évi LXIX. törvény a szabálysértésekről **142. § (1)** Aki *a)* verekszik, továbbá aki mást verekedésre felhív,*b)* rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

⁶ Rtv. **4. § (1)** A rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

⁷ Rtv. **4. § (3)** Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.

adatait leellenőrizték, személy azonosságát megállapították. A Rtv. 29. § (5) bekezdése⁸ alapján, mivel az előállítás célja a személyazonosság megállapítása volt, haladéktalanul intézkedni kellett volna a szabadon bocsátásról, ennek ellenére az előállítás 22.20 óráig tartott.

Ezzel kapcsolatban a Panasztestület megállapítja, hogy „A panaszost a személyazonosságának igazolása céljából állították elő, abban a pillanatban, amikor ez kiderült, megszűnt a szabadságlevonás jogalapja, és a panaszos előállítását meg kellett volna szüntetni.” E megállapítással messzemenően egyetértek.

A személyes szabadsághoz való jog súlyos sérelme tekintetében a panasz megalapozott.

Az esettel kapcsolatban megjegyezni kívánom, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésének indoka a szurkolók közötti összetűzések megakadályozására kidolgozott rendőri biztosítás eredményes végrehajtása volt. Az intézkedő rendőröknek tehát egy rendkívül kiélezett, közbiztonsági szempontból fokozottan kockázatos szituációban kellett dönteniük a panaszos előállításáról, vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazásáról. Ezt a Rtv.-ben megfogalmazott feladatok eredményes ellátása érdekében, megfelelő jogalappal végrehajtották. Ezt követően az előállítás időtartama indokolatlanul elhúzódott, amely egyértelműen hibás magatartás volt, ebből a szempontból a rendőrséget felelősség terheli.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) bekezdése, valamint az 55. § (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1)-(2) bekezdései, valamint a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) és (5) bekezdései, 30. §, 31. §, 33. § (2) bekezdése a/ pont, a 33. § (3) bekezdése, 47. §, 48. § d/ pontja, a 92. § (1) bekezdése, a 93/A § (7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 47. §-a;

Budapest, 2009. május ,, ,,,

Dr. Bencze József r. altábornagy

---

⁸ Rtv. 29. § (5) A igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.